

Daanyeer iyo Yaxaas

-Sheeko ka timid Sri-Lanka

Apen og krokodillen

- En fortelling fra Sri Lanka

Beribaa waxaa jiray duur ku yaalay gudaha
Sri Lanka.

Duurka dhexdiisa waxaa ku yaalay geedo
badan, geedaha dhexdoodana waxaa
dareerayey wabi balaaran.

Halkaas waxaa daanyeer yari kula noolaa
hooyadiis. Wuxuu ahaa mid qurxan, yar oo
bunni ah oo leh dhego culus iyo wadno
weyn.

Det var en gang, langt inne i en jungel på
Sri Lanka.

I jungelen var det mange trær og mellom
trærne rant det en bred elv.

Her bodde det en apeunge sammen med
mammaen sin.

Han var søt, liten og brun med to svære
ører og et stort hjerte.

Maalin kasta waxa uu daanyeerka yari fuuli jiray

Iaamaha geedaha.

Waxa uu boodi jiray geed ilaa geed ilaa uu ka yimaado wabiga.

Markaas ayuu ka soo taraarixi jiray laanta geedka oo uu fariisan jiray dhinaca qarka wabiga, isaga oo kaligii ah. Daanyeerka yari ma lahayn saaxiibbo.

Xayawaanada kale ma doonayn in ay isaga la cyaaraan. Aad ayey uga waynaayeen oo waa ay ka orod badnaayeen, saa darted ma awoodin daanyeerka yari inuu iyaga soo qabto.

Hver dag klatret apeungen oppover trestammene.

Han slang seg fra tre til tre, helt til han kom til elven.

Da sklei han ned trestammen og satte seg ved elvekanten, helt alene. Apeungen hadde ingen venner.

De andre dyrene ville ikke leke med ham.

De var mye eldre og løp raskere enn ham, så apeungen klarte ikke å ta dem igjen.

Fiidadkii wuxuu aadi jiray guriga hooyadiis oo uu ku seexan jiray dhabteeda. «Ma lihi saaxiibo aan la ciyaaro,» ayuu dhihi jiray. «Ha murugoon canugeygiyoow. Markii aad weynaato, waxaad yeelan doontaa saaxiibbo badan,» ayey ku jawaabtay hooyadii. «Laakiin hadda ayaa doonayaa saaxiibbo!» ayuu yiri daanyeerkii yaraa.

«Aniga ayaa ah saaxiibkaa,» ayey ku jawaabtay hooyadii. «Sssss» ... oo waa seexday daanyeerkii yaraa.

Om kveldene dro han hjem til mammaen sin og la seg i fanget hennes. «Jeg har ingen venner å leke med,» pleide han å si. «Ikke vær lei deg barnet mitt.

Når du blir stor, kommer du til å få deg mange venner,» svarte mammaen. «Men jeg vil ha venner nå!» sa apeungen. «Jeg er din venn,» svarte mammaen. «Zzzz» ... og apeungen sovnet.

Maalin waqtii uu daanyeerkii
yaraa joogay wabiga dhinicisiia,
ayuu si lama filaan ah u arkay
labo indhood oo waaaweyn oo
ka soo taagan biyaha. Indhihi
ayaa soo dabaashay si dhow oo
dhow.

En dag da apeungen var ved
elven, så han plutselig to svære
runde øyne som stakk opp fra
vannet.

Øynene svømte nærmere og
nærmere.

Si lama filaan waaba madax weyn oo
soo baxay oo ku soo firdhiyey biyo
badan daanyeerkii yaraa, ilaa uu
dhammantiis ka qoyay.

Wuxuu ahaa xayawaan weyn oo leh
san dheer oo cagaaran, ilko mudac ah
iyo seyn dheer oo ka soo baxday
biyihii.

Plutselig var det et svært hode
som stakk opp og sprutet masse
vann på apeungen, slik at han ble
klissvåt.

Det var et svært dyr med lang
grønn snute, skarpe tenner og lang
hale som kom opp av vannet.

«Kumaad tahay?» ayuu weydiiyey daanyeerkii yaraa markii u iska filqaayey biyihii. «Haa ... anigu ... Anigu waxaan ahay yaxaas,» ayuu ku jawaabay xayawaankii.

«Oo aniguna waxaan ahay daanyeer. Saaxiibo ma noqonaynaa? Saaxiibbo isku fiican?» ayuu weydiiyey daanyeerkii yaraa.

«Saaxiibbo, aa, maxay tahay?» ayuu weydiiyey yaxaaskii. «Taas waxaa laga wadaa inaan si wadajir ah u ciyaari karno, oo aan iska warqabno,» ayuu ku sharxay daanyeerkii.

«Haye hadaba, waa noqon karnaa saaxiibbo, ahah..... saaxiibo isku fiican,» ayuu ku jawaabay yaxaaskii.

«Hvem er du?» spurte apeungen mens han rista av seg vannet. «Eh ... jeg ... jeg er en krokodille,» svarte dyret. «Og jeg er en ape. Skal vi være venner? Bestevenner?» spurte apeungen. «Venner, eh hva er det?» spurte krokodillen.

«Det betyr at vi skal leke sammen og ta vare på hverandre,» forklarte apen.

«Ok da, vi kan være venner, ehhh ... bestevenner,» svarte krokodillen.

Oo ka dib waa isla ciyaareen:

Firi-firi-Fabb, saaxiibkey ayaa yimid.

Firi-firi-Fabb, halkuu ka yimid

Firi-firi-Fabb, biyaha ayuu ka yimid

Firi-firi-Fabb, waa wax fiican

Og så lekte de sammen:

Virre-virre- vapp, min venn har kommet

Virre-virre- vapp, hvor kom han fra

Virre-virre- vapp, han kom fra vannet

Virre-virre- vapp, det var da bra

Fiidkii ayey
ismacsalaameeyeen oo ay
ku balameen in ay is
kulmaan maalin ka dib.

Om kvelden tok de
farvel og lovte
hverandre å møtes
dagen etter.

Ka dib daanyeerkii guriga hooyadii ayuu u orday oo yiri: «Waxaan helay saaxiib». «Wallahi, waa wax aad u fiican», si farxad leh ayey ku jawaabtay hooyadii. «Magaciisu waa, magaciisu waa ... ya ... ya ...» «Bisad yar?» ayey weydiisay hooyadii. «Maya,» ayuu ku jawaabay daanyeerkii yaraa. «Bakeyle?» ayey hooyadii si xiise leh u waydiisay. «Maya,» ayuu ku jawaabay daanyeerkii yaraa. «Sac?» ayey sii tiri hooyadii. «Maya, magaciisu waa ya, ya, Yaxaas!», ayuu yiri daanyeerkii yaraa. «YAXAAS!» ayey ku qeylisay daanyeerkii hooyadii. Yaxaasyadu waa khatar! Wuxuu ay cunaan xayawaanada kale. Wuxuu ay cunaan daanyeerada! Lugooma ogola in aad la ciyaartid yaxaaska.»

Så løp apen hjem til mammaen sin og sa: «Jeg har fått en venn». «Oi, så koselig», svarte mammaen glad.

«Han heter, han heter ... ko ... ko ...» «Kattepus?» spurte mammaen. «Nei,» svarte apeungen.

«Kanin?» spurte mammaen ivrig. «Nei, svarte apeungen. «Ku?» fortsatte mammaen. «Nei, han heter ko, ko, kokodille!», sa apeungen.

«KROKODILLE!» skrek apemammaen.

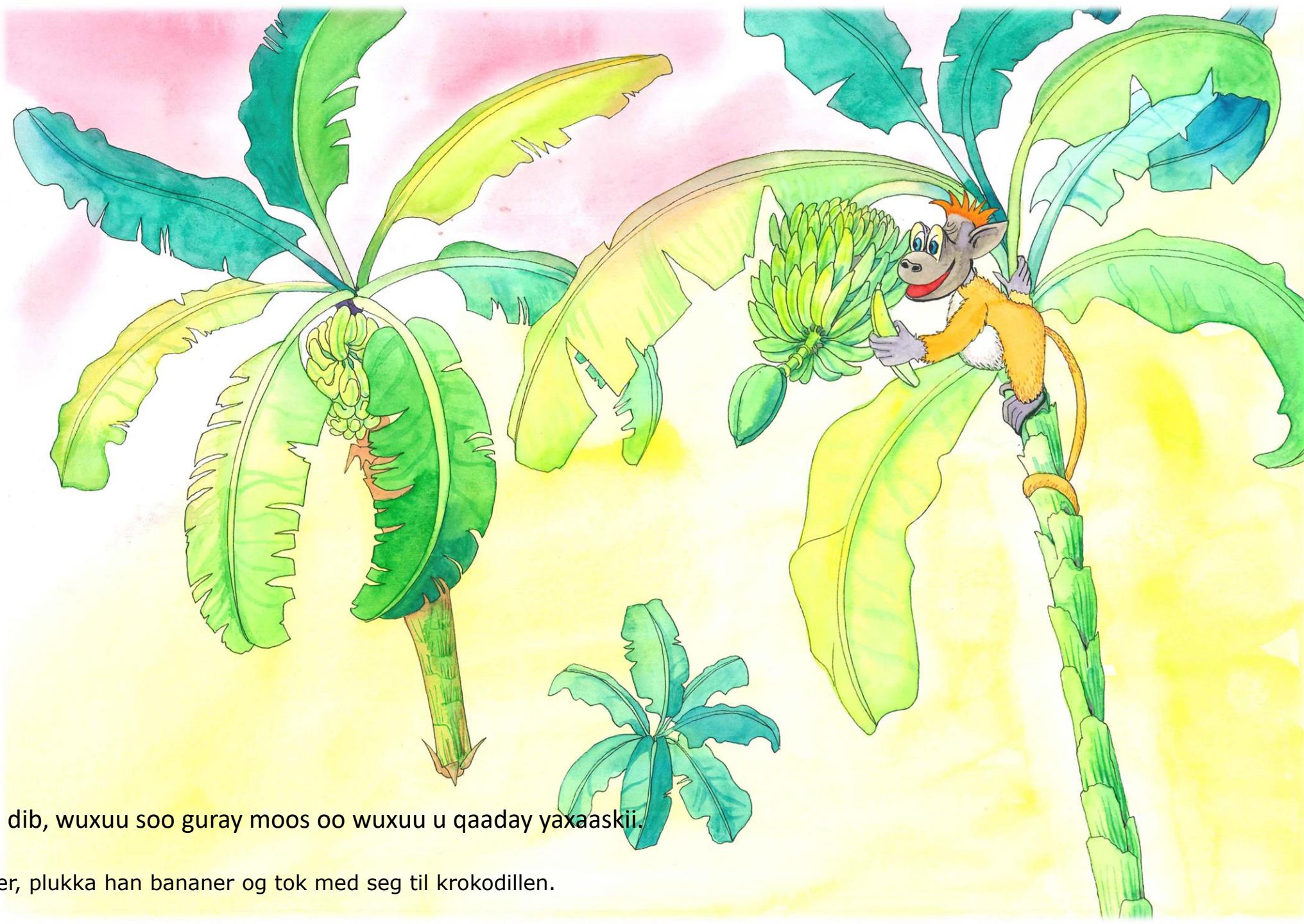
«Krokodiller er farlige! De spiser andre dyr. De spiser aper! Du får ikke lov til å leke med krokodillen.»

Daanyeerkii yaraa aad ayuu
u murugooday. Hadda ayuu
helay saaxiib. Fiidkii markii
uu seexday, wuu awoodi
waayey inuu seexdo. Si
lama filaan ayaan fikrad
ugu soo dhacday:

Apeungen ble kjempe lei
seg. Han hadde nettopp fått
seg en venn.

Om kvelden, da han hadde
lagt seg, klarte han ikke å
sove. Plutselig kom han på
en idé:

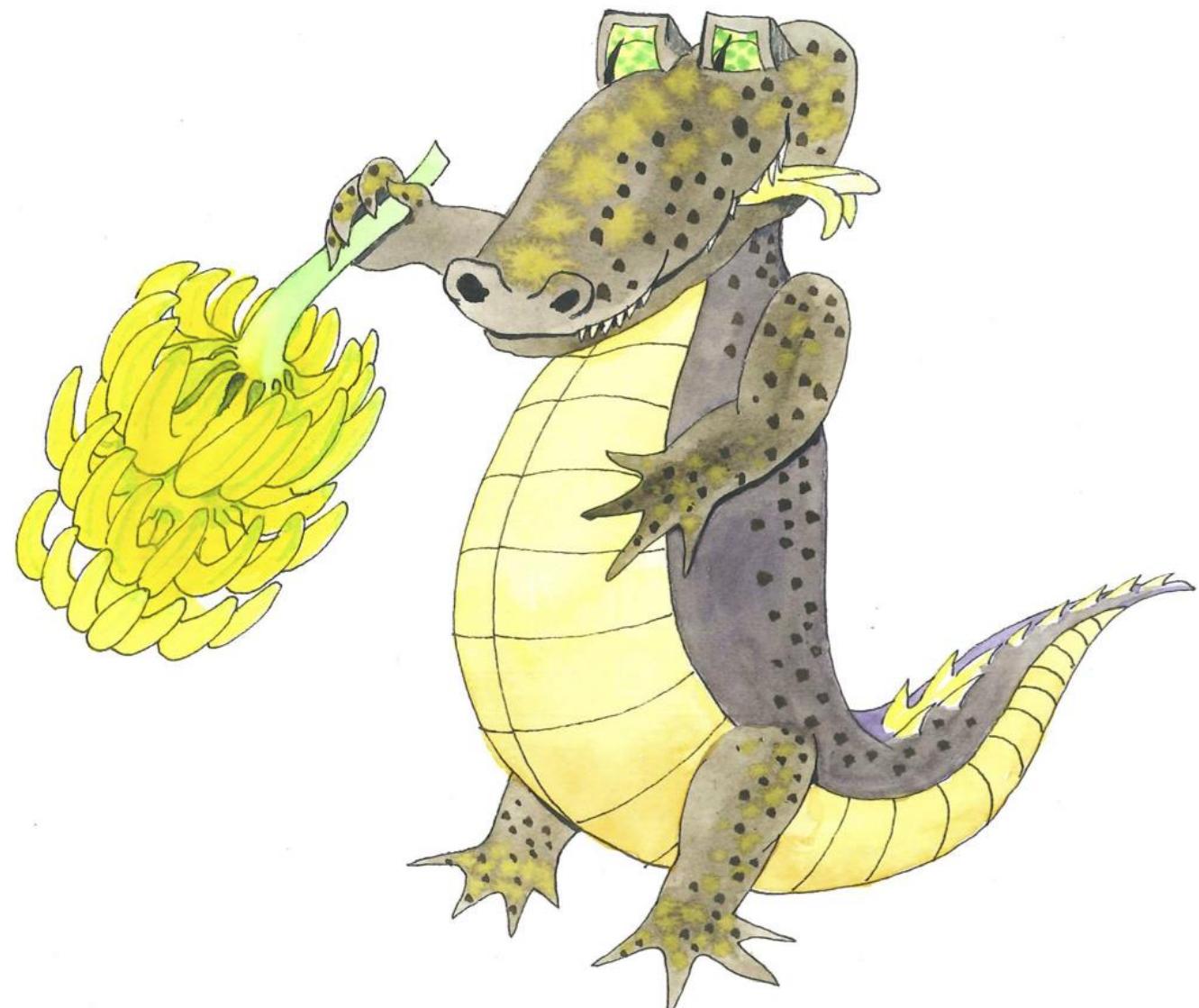
Maalin ka dib, wuxuu soo guray moos oo wuxuu u qaaday yaxaaskii.

Dagen etter, plukka han bananer og tok med seg til krokodillen.

Daanyeerkii yaraa wuxuu siiyey mooskii yaxaaskii oo wuxuu yiri: «Fiiri, halkan waxaad ku haysataa miro. Aad ayey u macaanyihiin.» Yaxaaskii xoogaa ayuu ka cunay mooskii oo wuxuu yiri «Aah, haa, aad ayuu u macaanyahay.»

«Waxaan kuu keeni doonaa miro maalin kasta,» ayuu yiri daanyeerkii yaraa. «Laakiin waa inaad ii balan qaadaa in aadan waligaa aadan cunayn xayawaanada kale.» «Aa ... haye,» wuu balanqaaday yaxaaskii.

Apeungen ga bananene til krokodillen og sa: «Se, her har du litt frukt. Det smaker kjempegodt.» Krokodillen spiste litt av banan og sa «Eh ... ja, kjempegodt». «Jeg skal hente frukt til deg hver dag,» sa apeungen. «Men da må du love at du aldri mer spiser andre dyr.» «Eh ... ok da,» lovet krokodillen.

Maalin kasta, waxa uu daanyeerkii u keeni jiray yaxaaskii saxan miro ay ku jiraan miro kasta oo la heli karo, miro macaan: moos, cananaas, kiwi, liin kalamentiin, cambe. Ka dib waa isla ciyaareen oo farxad weyn ayey isla qaateen. Markii ay fiid noqotay daanyeerkii yaree waxaa uu aaday guriga hooyadiis, halka uu yaxaaskii saxankii miraha uu dhabarka ku qaatay, oo uu u dabaasha gurigii xaaskiisa , mirahiina iyada ayuu la qeybsaday.

Hver dag, kom apeungen med et fruktfat til krokodillen, med alle mulig frukter, deilige frukter: bananer, ananas, kiwi, klementiner, mango.

Så lekte de og hadde det kjempemoro sammen.

Når det ble kveld dro apen hjem til mammaen sin, mens krokodillen satte fruktfatet på ryggen, svømte hjem til kona og delte frukten med henne.

Maalin ayey xaaskii yaxaaska tiri: «Miruhu aad ayey u macaan yihii, laakiin waxbaa maqan. Wadnihii daanyeerka! Waa ay fiicnaan lahayd in wax yar oo wadne daanyeer lagu cuno miraha ,» ayey tiri xaaskii yaxaaska oo waxa ay ka dalabtay ninkeedii inuu daanyeerkii yaraa gurigooda ku soo casuumo, si ay wadnihiisa u cunto. «Aa ... laakiin isaga waa saaxiibkey,» ayuu yiri yaxaaskii ninka ah. «Saaxiib? Maxay tahay taasi? Waligeey taas ma maqlin,» ayey tiri naagtii yaxaaska ahayd. «Ma hilmaantay annagu haddaan yaxaasyo nahay inaan xayawaanka cunno?» Ninkii ayey ka dalbatay inuu dhaqsado, sababtoo ah aad ayey u gaajeysneyd.

En dag sa krokodillekona: «Frukten smaker godt, men det er noe som mangler.

Et apehjerte! Det hadde vært så godt å spise et lite apehjerte til frukten,» sa krokodillekona og ba mannen sin om å invitere apeungen hjem til dem, så de kunne spise hjertet hans. «Eh ... Men han er min venn,» sa krokodillemannen.

«En venn? Hva er det? Har aldri hørt om det,» svarte krokodillekona. «Har du glemt at vi krokodiller spiser dyr?» Hun ba mannen skynde seg, for hun var kjempesulten.

Yaxiiskii xagii daanyeerka ayuu u dabaashay oo guriga ayuu qado ugu soo casuumay. Daanyeerkii aad ayuu u farxay, laakiin hal arin ayuu la yimid:
«Anigu ma dabaalan karo», ayuu yiri daanyeerkii yaraa.
«Sideen guriga kuugu raaci karaa?»

Krokodillen svømte til apen og inviterte ham hjem til middag.

Apen ble kjempeglad, men så kom han på en ting:

«Jeg kan jo ikke svømme», sa apeungen. «Hvordan skal jeg bli med deg hjem?»

«Aa ... dhabarkayga ayaad ku fariisan kartaa,» daanyeerkii taladaas fikir fiican ayey ula muuqatay. Markaa ayuu ku booday dhabarkii yaxaaska, oo si wadajir ah ayey u aadeen guriga naagta yaxaasnka.

«Eh ... Du kan sette deg på ryggen min,» sa krokodillen.

Det syntes apen var en god ide. Så han hoppa opp på ryggen til krokodillen, og sammen dro de hjem til krokodillekona.

Markii ay u soo dhowaadeen gurigii yaxaaska, waxaa qarka wabiga taagnaa naagtii yaxaaska, waxa ay xirnayd marada dhexda lagu xирто marka raashin la karinayo iyo waxay gacanta ku haysatay fargeeto wayn, waxay diyaar u ahayd in ay cunto daanyeerkii yaraa.

«Aa ... Ma ogtahay, xaaskeygu waxa ay aad ugu baahan tahay wadne daanyeer. Saa darteed ayaan halkaan kuugu soo waday si ay kuu cunto,» ayuu yiri yaxaaskii.

Da de nærmet seg huset til krokodillen, stod krokodillekona ved elvekanten, hun hadde på seg et kjøkkenforkle og holdt en stor gaffel i hånda, klar for å spise opp apeungen.

«Eh ... Du skjønner, kona mi hadde lyst på et apehjerte. Så jeg tok deg med hit slik at hun kunne spise deg opp,» sa krokodillen.

«Waxaan markale soo
hilmaamay wadnaheygii ,»
ayuu yiri daanyeerkii.

«Aa ... Maxaad ula jeedaa?»

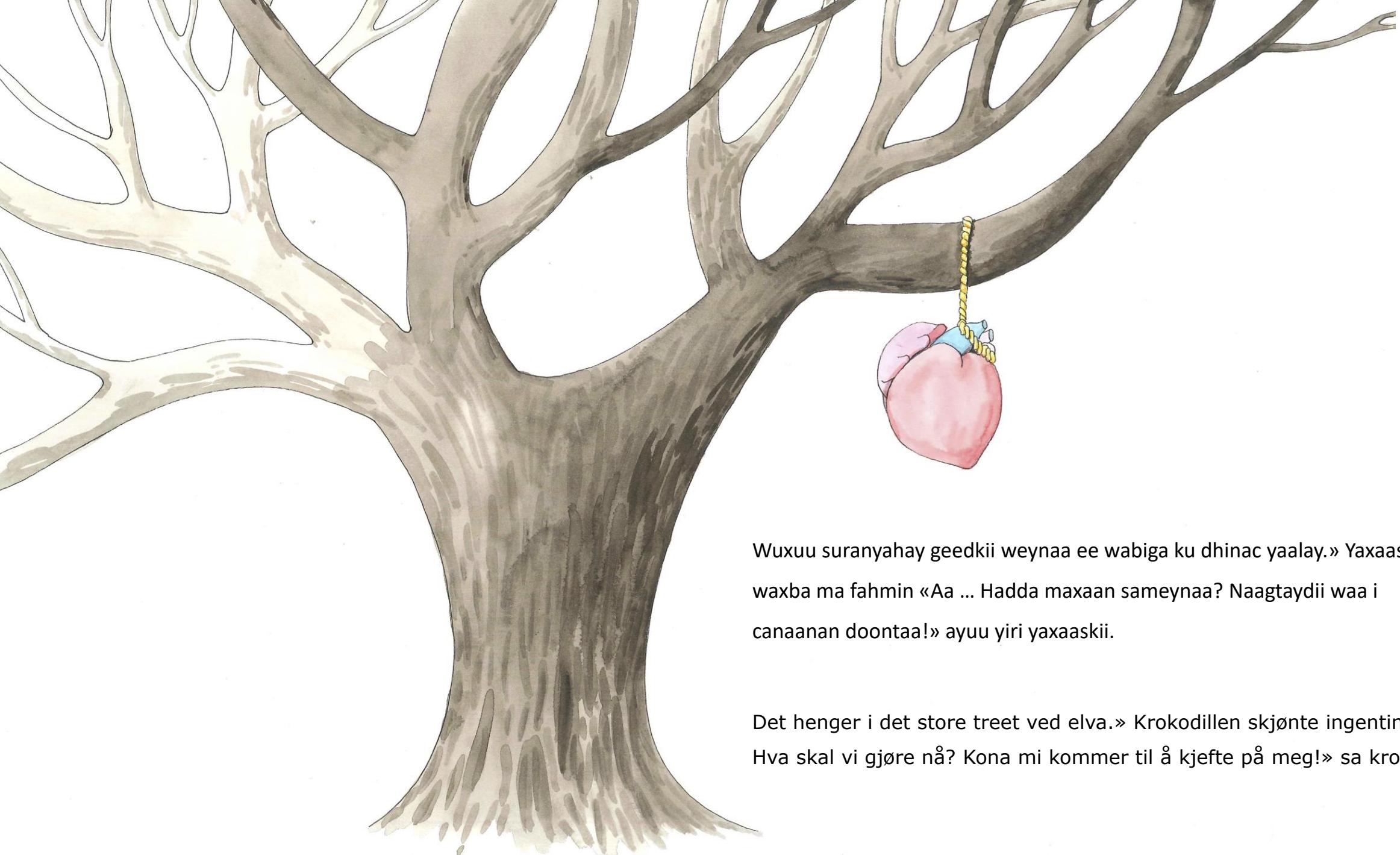
«Waad ogtahay ...» ayuu ku
jawaabay daanyeerkii.

«Wadnahaygii waa qoyay, ka
dibna waa iska soo saaray si
uu u qalalo.

«Jeg har glemt igjen hjertet
mitt,» sa apen.

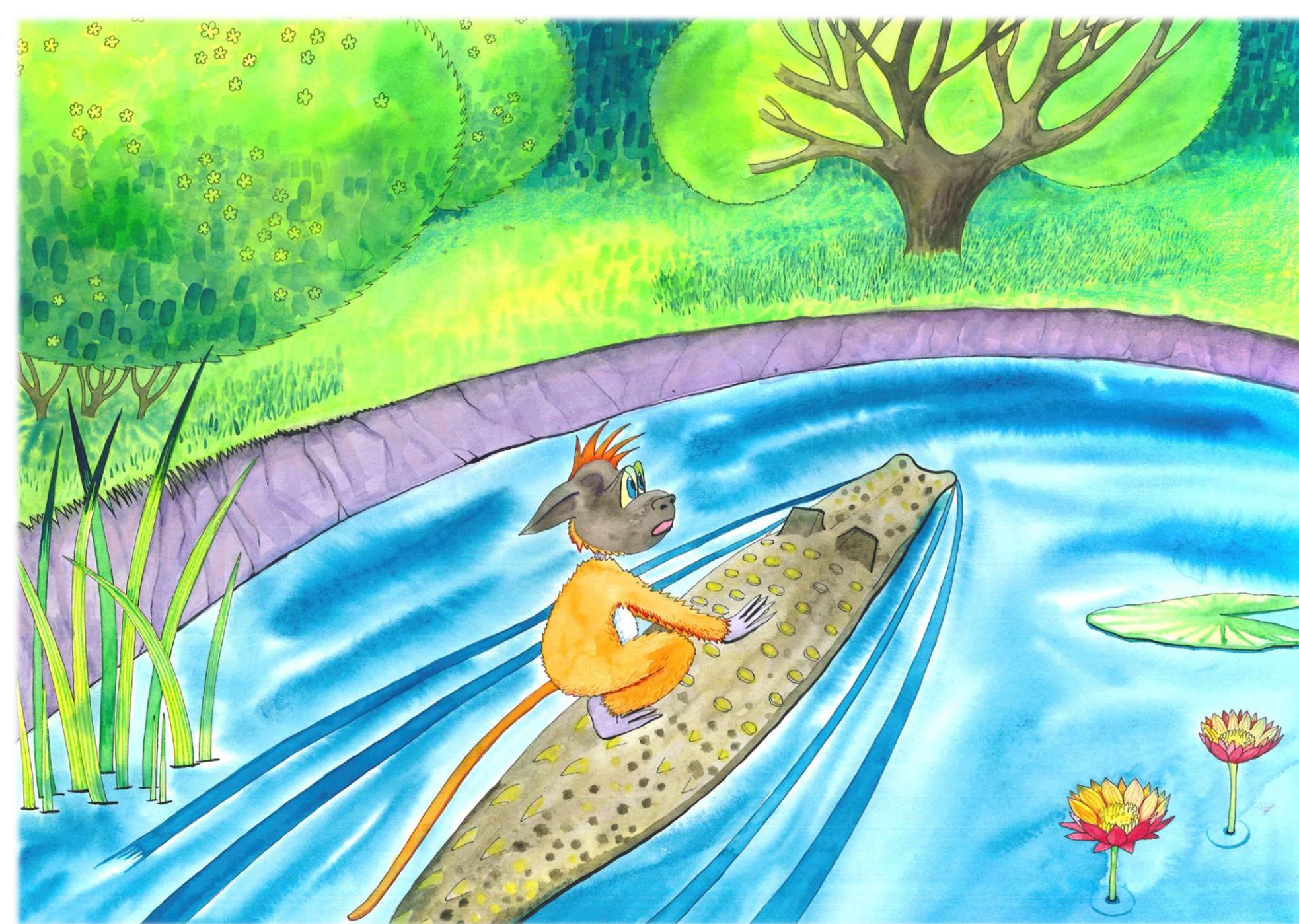
«Eh ... Hva mener du?»

«Du skjønner ...» svarte
apen. «Hjertet mitt hadde
blitt vått, så jeg tok det ut
og la det til tørk.

Wuxuu suranyahay geedkii weynaa ee wabiga ku dhinac yaalay.» Yaxaaskii waxba ma fahmin «Aa ... Hadda maxaan sameynaa? Naagtaydii waa i canaanan doontaa!» ayuu yiri yaxaaskii.

Det henger i det store treet ved elva.» Krokodillen skjønte ingenting «Eh ... Hva skal vi gjøre nå? Kona mi kommer til å kjefte på meg!» sa krokodillen

«Waa inaan gadaal u
dabaalano oo aan soo qaadno
wadnahaygii,»
ayuu ku jawaabay daanyeerkii
yaraa.

«Fikrad fiican,» ayuu yiri
yaxaaskii oo gadaal ayuu u
dabaashay isaga oo dhabarka
ku sida daanyeerkii yaraa.

«Vi må svømme tilbake og
hente hjerte mitt,»

svarte apeungen.

«God ide,» sa krokodillen og
svømte tilbake med
apeungen på ryggen.

Markii ayey yimaadeen geedkii
waynaa, ayuu yaxaaskii ku yiri
daanyeerkii in uu dhaqsado.

Daanyeerkii yaraa ayaa ka booday
dhabarkii yaxaaska oo si deg deg u
fuulay geedkii.

Markaas yaxaasku ma soo qaban
karin daanyeerkka.

«Hadda ka dib ma tihid saaxiibkey,»
ayuu yiri daanyeerkii yaraa oo
gurigiisa u sii orday.

Da de kom fram til det store treet,
sa krokodillen til apen om at han
måtte skynde seg.

Apeungen hoppet ned fra
krokodillens rygg og klætret raskt
opp i treet.

Dermed kunne ikke krokodillen få
tak i ham lenger.

«Du er ikke min venn lenger,» sa
apeungen og sprang hjem.
22

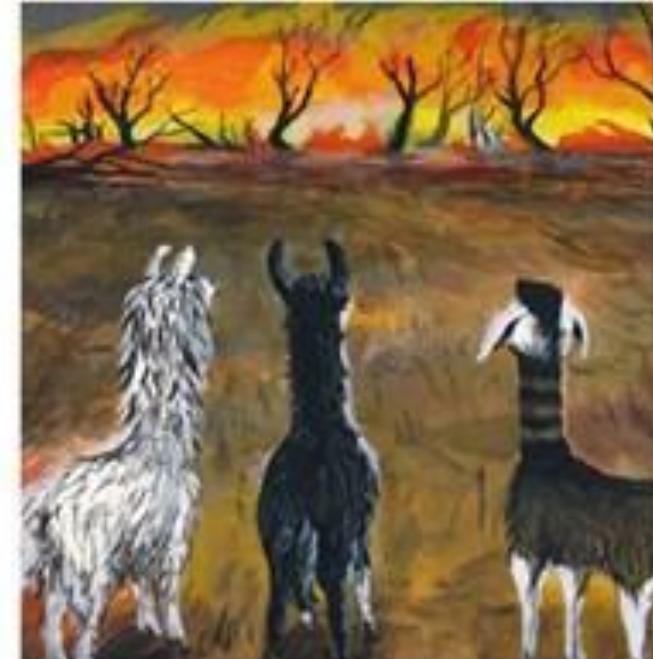
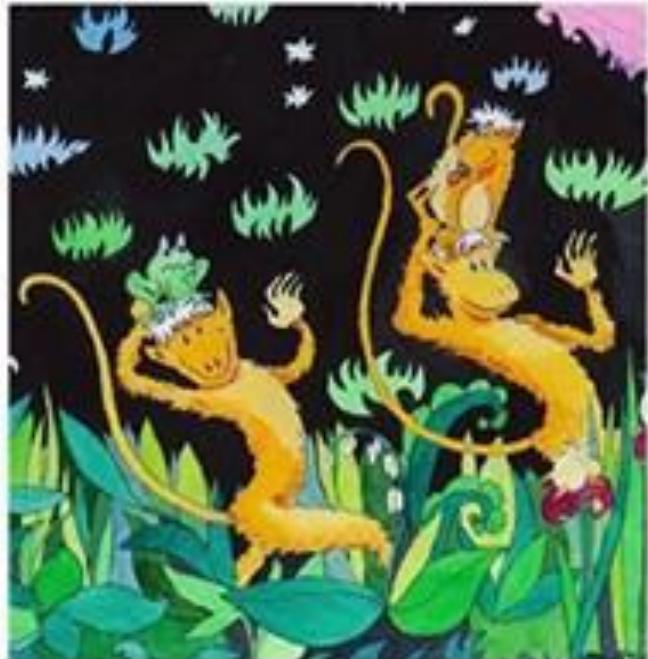

Waxa uu si toos ah ugu booday dhabtii hooyadiis oo uu u balan qaaday, laga bilaabo markaas in uu hooyadiis maqli doono oo uu waligiis dib dambe ula saaxibayn yaxaas.

Halkaas ayey sheekadii ku dhamaatay.

Han hoppet rett opp i fanget til mammaen sin og lovte at han, fra da av, skulle høre på mammaen sin og aldri mer bli venn med en krokodille.

Snipp snapp snute, så er eventyret ute.

Illustratør: Svetlana Voronkova

Se flere fortellinger på morsmal.no